

Nota van Uitgangspunten

Bestemmingsplan buitengebied

Emmen

Een vitale toekomst voor het buitengebied

DEEL 1 VISIE EN UITGANGSPUNTEN

Februari 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
1.1	Nieuwe kansen in een nieuw plan.....	5
1.2	Plangebied	6
2	BUITENGEBIED: RUIMTE VOOR ONTWIKKELING	7
2.1	Vitaal en leefbaar platteland.....	7
2.2	Gebiedsspecifiek beleid	8
2.3	Flexibele plansystematiek	9
3	UITGANGSPUNTEN VOOR RUIMTELIJK BELEID BUITENGEBIED.....	11
3.1	Onderscheid bestaand en nieuw beleid	11
3.2	Bestaand, actueel beleid.....	12
3.3	Voorstel voor nieuw beleid.....	12
3.3.1	<i>Landschap, archeologie en cultuurhistorie</i>	12
3.3.2	<i>Bestaande agrarische bedrijven</i>	13
3.3.3	<i>Hergebruik vrijkomende agrarische bebouwing</i>	16
3.3.4	<i>Nieuwvestiging grondgebonden agrarische bedrijven</i>	17
3.3.5	<i>Water</i>	18
3.3.6	<i>Ecologie</i>	19
3.3.7	<i>Toerisme & recreatie</i>	19
3.3.8	<i>Wonen</i>	20
3.3.9	<i>Zorg</i>	20
3.3.10	<i>Niet-agrarische bedrijvigheid</i>	21
3.3.11	<i>Beeldkwaliteit</i>	21
4	VERVOLGPROCES	23
4.1	Totstandkoming en vervolg Nota van Uitgangspunten	23
4.2	Betrokken partijen.....	24

1 INLEIDING

1.1 Nieuwe kansen in een nieuw plan

De gemeente Emmen is bezig met de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. In het projectplan (vastgesteld door het College van B&W in maart 2008) is hiertoe de aanzet gemaakt.

Een nieuw plan biedt kansen en is nodig om diverse redenen:

1. **Verouderde bestemmingsplannen.** Sommige plannen zijn zo oud dat deze volgens de wettelijke verplichting weer geactualiseerd moeten worden. Het nieuwe bestemmingsplan zal door de moderne tijdsgeest veel sterker ontwikkelingsgericht en flexibel zijn.
2. **Veel verschillende bestemmingsplannen.** Het nieuwe bestemmingsplan gaat 77 oude plannen vervangen. De verscheidenheid aan plannen is ontstaan door de gemeentelijke herindeling en nieuwe ontwikkelingen.
Het plangebied omvat het grootste deel van het grondgebied van de gemeente Emmen, waarmee dit bestemmingsplan voor een belangrijk deel het gezicht van Emmen bepaalt. Gelijkluidend beleid voor het gehele buitengebied biedt meer kans op kwaliteit en past in het kader van deregulering.
3. **Het buitengebied verandert voortdurend.** Net als alle plannen moeten ook bestemmingsplannen regelmatig worden aangepast aan de veranderde realiteit. Het nieuwe bestemmingsplan kan in ruimtelijke zin ontwikkelingen ondersteunen, die het karakter en de leefbaarheid van het buitengebied versterken. Zo draagt het plan optimaal bij aan een vitale toekomst voor het platteland in Emmen.



De actualisering biedt tevens kansen om in te spelen op gewijzigde wet- en regelgeving op diverse terreinen. Van belang zijn bijvoorbeeld de wetswijzigingen op milieugebied (Wet geluidhinder, Wet geurhinder en veehouderij, Meststoffenwet) en op het gebied van de recreatie (het vervallen van de Wet op de Openluchtrecreatie). Ook het beleid van het Provinciaal Omgevingsplan (POP II) en de daaruit afgeleide 'Ruimte-voor-Ruimte'-regeling zullen in het nieuwe bestemmingsplan worden vertaald. Tevens zal nationaal natuurbeleid, zoals de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet, in het nieuwe bestemmingsplan vertaald worden. Tenslotte kan het nieuwe bestemmingsplan eerder gevoerde artikel 19-procedures opnemen.

Het betekent niet dat het bestemmingsplan zaken dubbel gaat regelen, als daarvoor al doelmatige wetgeving of verordeningen bestaan, zoals bijvoorbeeld voor het milieu- en waterbeleid. Milieu- en wateraspecten worden alleen geregeld wanneer deze ruimtelijk relevant zijn.

De integrale herziening van het bestemmingsplan buitengebied zal resulteren in een nieuw samenhangend beleidskader voor het totale buitengebied.

Centrale uitgangspunten bij het opstellen van het bestemmingsplan (zie ook Projectplan):

- Meer dan in het verleden zal het bestemmingsplan flexibel en ontwikkelingsgericht zijn, waarmee de gemeente in de toekomst in staat is op gewenste ontwikkelingen in te spelen en deze te faciliteren en te stimuleren;
- Vanwege deregulering regelt het bestemmingsplan geen zaken dubbel;
- In het kader van de deregulering zal het bestemmingsplan alleen ruimtelijk relevante zaken regelen, en niet méér dan noodzakelijk is;
- Bestaande planologische rechten blijven zo mogelijk op de oude voet gehandhaafd.

1.2 Plangebied

Het plangebied waarvoor het bestemmingsplan geldt, staat aangegeven op de plankaart (zie kaart).

Uit de begrenzing blijkt dat de dorpskernen niet tot het buitengebied worden gerekend. Het is moeilijk om de begrenzing van de dorpen te trekken, want er is vaak een geleidelijke overgang tussen de dorpskernen, de uitlopers van de linten en het echte buitengebied. Op een paar plekken wordt de exacte plangrens van de lintbebouwing later bepaald, na inventarisatie van het huidige gebruik en door afstemming met bestemmingsplannen van de betreffende dorpen. De exacte begrenzing rond dorpen wordt nog nader op kavelniveau bepaald. Bij de definitieve begrenzing wordt er van uitgegaan de agrarische bedrijvigheid in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied mee te nemen.

Gebieden waar bijzondere ontwikkelingen plaatsvinden of worden voorgestaan, zoals het Wild Life Resort Griendtsveen, het landgoed Scholtenszathe, de glastuinbouwgebieden Klazienaveen, het Rundedal en Erica en de warmtekrachtcentrale ten behoeve van de herontwikkeling van het olieveld Schoonebeek vallen buiten het plangebied.

Het bestemmingsplan buitengebied richt zich dus vooral op algemene ontwikkelingen in het buitengebied. Voor bijzondere of grootschalige nieuwe initiatieven die niet passen in dit generieke beleid, maar wel gewenst zijn, worden afzonderlijke bestemmingsplannen opgesteld.

Uitgangspunten plangebied:

- Het bestemmingsplan betreft het buitengebied zonder de kernen en bijzondere ontwikkelingen.

Kaart buitengebied gemeente Emmen



2 BUITENGEBIED: RUIMTE VOOR ONTWIKKELING

2.1 Vitaal en leefbaar platteland

De Gemeente Emmen heeft in 2006 aangegeven dat de ontwikkeling en versterking van de vitaliteit op het platteland één van de belangrijke pijlers van haar beleid is (Collegebrief bestuursperiode 2006-2010, vastgesteld door de raad, juni 2006)

De Gemeente Emmen zet in op een leefbaar platteland, waar ruimte is voor ontwikkelingen. Er is aandacht voor versterking van de sociale en economische vitaliteit, een gezonde en duurzame landbouw, ontwikkelingsruimte voor nieuwe initiatieven, voor het versterken van gebiedskwaliteiten, en er wordt gezocht naar nieuwe economische dragers in vrijkomende agrarische gebouwen.

Deze investeringen maken het landelijk gebied vitaal en prettig om te wonen, te ondernemen en te recreëren.

RO en andere impulsen

De concrete activiteiten ter bevordering van de vitaliteit op het platteland zijn divers. Zo zijn er economische impulsen, subsidies, ondersteuning van lokale initiatieven, sociale activiteiten, en ondersteunende maatregelen, zoals vergunningen en ruimtelijk beleid. Ze beslaan dus economische, financiële, administratieve, sociale en ruimtelijke disciplines.

Om de leefbaarheid op het platteland te versterken, zijn impulsen uit die verschillende disciplines nodig. Ze verschillen wel onderling qua uitwerking. Een economische stimuleringsregel heeft bijvoorbeeld een directe beloning voor het realiseren van een bepaalde ontwikkeling. Een ruimtelijke maatregel is faciliterend en krijgt pas betekenis op het moment dat er gebruik wordt gemaakt van de beleidsruimte die het ruimtelijk plan schept.

Het bestemmingsplan buitengebied stuurt alleen op de ruimtelijke en functionele mogelijkheden om het buitengebied leefbaar te houden. Of gewenste ontwikkelingsrichtingen ook daadwerkelijk verwezenlijkt worden, hangt af van de economische en sociale vitaliteit die initiatieven voortbrengt.

Balans flexibiliteit en duidelijkheid

Het bestemmingsplan buitengebied is erop gericht om zoveel mogelijk ontwikkelingen ruimte te geven in het buitengebied, door zo flexibel mogelijk te blijven. De deregulering – zo min mogelijk regels hanteren - loopt hier parallel aan. Door zo min mogelijk beperkingen vooraf op te leggen, blijven de ontwikkelingsmogelijkheden ruim.



De keerzijde van dezelfde medaille is dat er minder helderheid kan worden geboden als er nog veel open ligt. Ruimtelijke ordening is juist ook bedoeld om iedereen zo goed mogelijk te beschermen tegen ongewenste ontwikkelingen.

De Gemeente Emmen zal zoeken naar een goed evenwicht tussen flexibiliteit en duidelijkheid in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

Dit wordt bijvoorbeeld heel concreet als het gaat om het aangeven van agrarische bouwpercelen. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) verplicht vanaf 1 juli 2009 dat de bouwpercelen concreet op de kaart worden vastgelegd. Dit maakt voor iedereen direct duidelijk welke gebruiks- en bouw mogelijkheden het nieuwe bestemmingsplan biedt (rechtszekerheid). Op kaart aangegeven bouwpercelen maken tevens betere sturing mogelijk op de gewenste uitbreidingsrichting en op de aanwezige ruimtelijke waarden (landschappelijk en cultuurhistorisch). Flexibiliteit en daarbij horende ruimtere ontwikkelingsmogelijkheden krijgt vorm in de gedaante van ontheffings- of vrijstellingsmogelijkheden.

Bijdrage buitengebied aan vitaliteit

Het bestemmingsplan buitengebied levert een belangrijke bijdrage aan de vitaliteit op het platteland. De activiteiten in de dorpen en kernen worden aangevuld met de ontwikkelingen in het echte buitengebied. De vitaliteit in het buitengebied en de dorpen vormen samen een evenwichtig geheel.

Uitgangspunt bestemmingsplan:

- Het bestemmingsplan richt zich op het ruimtelijk mogelijk maken van initiatieven die bijdragen aan de vitaliteit in het landelijk gebied.

2.2 Gebiedsspecifiek beleid

Voor optimale gebiedsontwikkeling is het van belang om specifiek naar de behoefte en mogelijkheden op elke plek te kijken. Maatwerk is dus gewenst. Maatwerk ontstaat door de behoefte van de gebruikers en bewerkers van het buitengebied in te schatten en te onderzoeken (zie H4 betrokken partijen). Dat levert een zo groot mogelijk draagvlak op, waardoor achteraf minder energie gestoken hoeft te worden in naleving. Maatwerk is ook een bestemmingsplan dat heel gebiedsspecifiek de ruimtelijke waarden van Emmen in acht neemt.

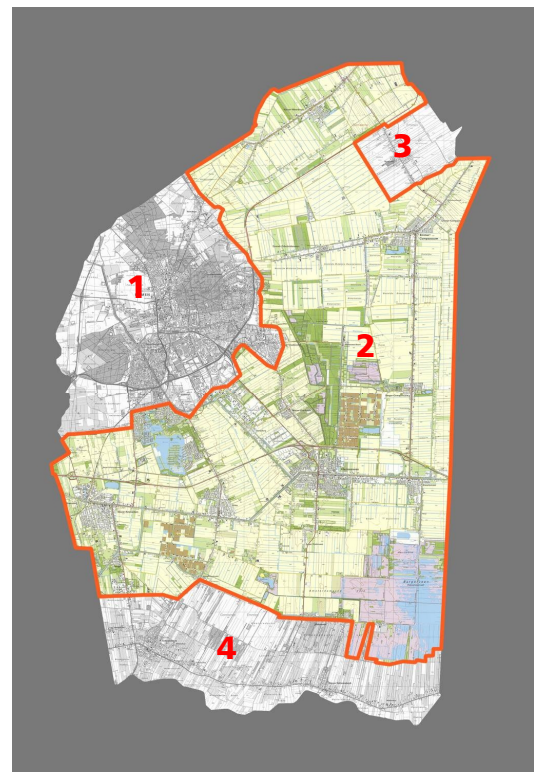
Wat zijn de ruimtelijke waarden in Emmen?

Eind 2008 is een Ruimtelijke Waardenkaart (RWK) opgesteld, die landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden van de gemeente Emmen in beeld heeft gebracht. De ruimtelijke kwaliteiten in de gemeente worden positief gewaardeerd en zijn van grote betekenis voor de beleving en het eigen karakter van het platteland. De identiteit van het gebied en de band ermee die de bewoners ervaren, is onder andere op deze ruimtelijke waarden gestoeld.

De RWK onderscheidt drie verschillende landschapstypen: het esdorpenlandschap op de zandgronden (1 op de kaart), het landschap van de grootschalige vervingen (2) en het landschap van de randvervingen van Roswinkel (3) en Schoonebeek (4). Elk landschapstype heeft eigen kwaliteiten, kenmerken en kwetsbaarheden.

Het landschap van Emmen is een dynamisch landschap: het is in de loop van de tijd steeds sterk veranderd. De vervinging en het landbouwkundig gebruik hebben het landschap het meest getekend. De landbouw en het landschap zijn dan ook altijd verbonden geweest en zullen dat ook in de toekomst blijven. Het landschap van vandaag is dus het resultaat van een proces van eeuwen en tegelijkertijd het vertrekpunt voor nieuwe ontwikkelingen.

Want ook de komende decennia zal de ontwikkeling van het landschap onverminderd doorgaan.



Landschappelijke onderlegger

De Ruimtelijke Waardenkaart is een belangrijke onderlegger voor het bestemmingsplan buitengebied. Dit sluit aan bij de lagenbenadering die in de Structuurvisie wordt gehanteerd. De onderste lagen van landschap, natuur en bodem zijn in de Structuurvisie bepalend voor de ontwikkelingsmogelijkheden in de netwerk- en occupatielaag. Landschap is ook in de Structuurvisie dus al de onderlegger voor het ruimtelijke, economische beleid.

Het bestemmingsplan kiest landschap ook als randvoorwaarde voor ontwikkelingsmogelijkheden van de aanwezige functies. Uitgangspunt daarbij is dat er geen behoud bestaat zonder ontwikkeling en geen ontwikkeling zonder behoud. Ook waar het accent ligt op behoud, zal er ruimte moeten zijn voor ontwikkeling en vernieuwing. En waar volop ontwikkelingsruimte geboden kan worden, is het wenselijk vanuit kwaliteitsoverwegingen om in te spelen op de kenmerken van de situatie en aan te sluiten op bestaande structuren en patronen. Dat levert in bepaalde situaties verschillende ontwikkelingsmogelijkheden op per landschapstype.

De opgave is ontwikkelingen zodanig te geleiden dat kwaliteiten behouden blijven, knelpunten tot een oplossing worden gebracht en nieuwe kwaliteiten aan het landschap worden toegevoegd, en dat alles zodanig dat het landschap 'zijn verhaal' kan blijven vertellen.

Uitgangspunten bestemmingsplan:

- Het bestemmingsplan kiest landschap als onderlegger voor ontwikkelingsmogelijkheden van de aanwezige en nieuwe functies.

2.3 Flexibele plansystematiek

Het buitengebied van Emmen heeft een aantal karakteristieke functies die in het bestemmingsplan verder tot uiting en ontwikkeling kunnen komen. De landbouw en het door de eeuwen heen ontstane landschap worden verder versterkt. Het zijn basisfuncties, die sterk gerelateerd zijn aan het buitengebied. Zij moeten in ieder geval een plek en ontwikkelingsruimte kunnen krijgen in het buitengebied.

De bewoners en niet-agrarische ondernemers op het platteland zijn sinds jaar en dag vooral gevestigd in de dorpen en linten. Maar ook in het buitengebied zijn deze functies vertegenwoordigd. Ze dragen bij aan de leefbaarheid en de welvaart op het platteland.

Dan zijn er nog functies die van oorsprong geen binding hebben met het platteland, maar waar het buitengebied wel de ruimte voor zou kunnen bieden. Dit kunnen diverse activiteiten zijn. Voor deze activiteiten zal per initiatief en per plek goed afgewogen worden welke ontwikkelingsmogelijkheden er zijn. Ze hebben hun eigen dynamiek en bijbehorende wensen. Eventuele toekomstige ontwikkelingen zullen wel primair gericht dan wel afgestemd worden op het behoud en de versterking van de ruimtelijke waarden.

Het uitgangspunt van het bestemmingsplan is om functies met elkaar te combineren, met als doel zoveel mogelijk ontwikkelingen in het buitengebied ruimte te geven. Alleen daar waar dat tot onwenselijke situaties zou leiden, bijvoorbeeld omdat een kwetsbare of gebiedseigen functie onevenredig aangetast zou worden, geeft het bestemmingsplan prioriteiten aan.



Het bestemmingsplan tracht zo een optimale balans te vinden tussen het versterken van de karakteristieke basisfuncties in het buitengebied en het benutten van nieuwe ontwikkelingen. Zo kan het nieuwe bestemmingsplan in ruimtelijke zin ontwikkelingen ondersteunen, die het karakter en de

leefbaarheid van het buitengebied versterken. Dit draagt bij aan de vitaliteit van het platteland in Emmen.

Hieronder staat de essentie van de plansystematiek samengevat voor de functies in het buitengebied. **Deel 2** van deze Nota van Uitgangspunten geeft de **onderbouwning van de uitgangspunten** weer. Voor alle sectoren en functies zijn de huidige situatie, de ontwikkelingen, beleid en toekomstbeelden beschreven. Tevens geeft het inzicht in de onderlinge relatie tussen verschillende functies en sectoren in de verschillende gebieden (per landschapstype).

- Landbouw en landschap bepalen het gezicht van het Emmense platteland. Ze worden daarom aangemerkt als 'basisfuncties'. Landbouw en landschap zijn onlosmakelijk verbonden met het buitengebied en er (letterlijk) in geworteld. Bodem en water zijn de randvoorwaarden om de landbouw en landschap goed te laten ontwikkelen en vanuit die rol ook essentieel. Landschap kan uit weiland of akkerbouwland bestaan, maar ook natuur- en bosgebieden horen erbij. Soms bepalen de landschappelijke kenmerken direct of een gebied geschikt is voor een bepaalde functie. Een goed ontwaterd en verkaveld gebied met weinig natuurwaarden biedt waarschijnlijk de beste ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw en daar zal het beleid ook op gericht zijn. Ook de belevingswaarde van een landschapstype bepaalt de functiemogelijkheden van een gebied, bijvoorbeeld of het aantrekkelijk is om er te recreëren of te wonen. Doordat landbouw en landschap zo sterk zijn vervlochten in Emmen, is afstemming tussen deze functies belangrijk. Het bestemmingsplan moet het evenwicht bewaren tussen de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw en het behoud van de kwaliteiten van de diverse landschapstypen.
- Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid. Deze functies kunnen een belangrijke rol voor de vitaliteit hebben. Ze hoeven in principe niet in het buitengebied plaats te vinden. Deze functies zijn niet persé afhankelijk van het buitengebied. De ontwikkelingsmogelijkheden zullen flexibel zijn en gericht op de karakteristieken van de locatie. Ontwikkelingen worden naar aard en schaal op hun specifieke plek afgewogen. Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid vormen daarnaast een geschikte vorm van hergebruik van voormalige agrarische bebouwing (geen overlast voor de omgeving). Daarom kan karakteristieke bebouwing op een nieuw manier leven ingeblazen krijgen.
- Toerisme & recreatie dragen bij aan de ontwikkeling van een vitaal platteland. In het buitengebied kan toerisme een welkome nieuwe economische drager vormen voor vrijgekomen agrarische bebouwing. Ook andere vormen van toerisme en recreatie kunnen een bijdrage leveren aan de vitaliteit van het platteland, zoals verkoop van streekproducten, kamperen bij de boer, natuurgerichte campings of wandelen en fietsen in het buitengebied. De binding met het gebied is belangrijk in de afstemming met andere functies. Hoe sterker de recreatieve activiteit met het buitengebied verbonden is, des te belangrijker de functie is voor de vitaliteit.

Uitgangspunten bestemmingsplan- afstemming functies

- Landbouw en landschap (inclusief natuur- en bosgebieden) zijn de karakteristieken van het buitengebied en worden daarom als 'basisfuncties' aangemerkt. Ze zijn sterk gerelateerd aan het buitengebied en krijgen daarom een plek en ontwikkelingsruimte;
- Bodem en water zijn nauw verweven met de basisfuncties, ze zijn bepalend voor het behoud en de ontwikkelingsmogelijkheden van de basisfuncties landbouw en landschap.
- Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid zijn belangrijk voor de leefbaarheid van het platteland, en ze krijgen vooral een plek in de dorpen en kernen. In het echte buitengebied worden in beperkte mate ontwikkelingsmogelijkheden voor wonen en niet-agrarische bedrijvigheid geboden en in goede afstemming met de basisfuncties.
- Toeristisch-recreatieve activiteiten worden meer gestimuleerd naarmate ze sterker gebiedsgerelateerd zijn, want dan leveren ze de grootste bijdrage aan de vitaliteit van het buitengebied. Toerisme en recreatie worden als 'overige functies' aangemerkt en zullen in goede harmonie met de basisfuncties landschap en landbouw ontwikkeld moeten worden.
- In vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's) zijn nieuw economische dragers welkom. Visueel blijven zo de karakteristieke boerderijgebouwen behouden, terwijl in de VAB's woonfuncties, bedrijfsmatige of toeristische functies zich kunnen ontwikkelen.

3 UITGANGSPUNTEN VOOR RUIMTELIJK BELEID BUITENGEBIED

3.1 Onderscheid bestaand en nieuw beleid

Dit hoofdstuk vat de uitgangspunten samen voor het ruimtelijk beleid, dat de ontwikkelingen in de komende tien jaar in het buitengebied optimale kansen wil bieden.

Voor een substantieel deel voldoet het huidige beleid nog. Zeker beleid dat onlangs is vastgesteld, is nog actueel en behoeft geen verandering. Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied wijkt dan ook grotendeels niet af van het huidige beleid, dat is vastgelegd in bestaande wetten, vigerende bestemmingsplannen en beleidsnotities.

Ook treden er weinig veranderingen op in randvoorwaarden vanuit o.a. verkeer, externe veiligheid, ecologie, duurzaamheid en andere omgevingsaspecten. In het algemeen staan de regels die hieruit voortvloeien (zoals veiligheidscontouren, luchtkwaliteit of akoestiek) niet ter discussie bij het opstellen van het bestemmingsplan. Deze sectorale randvoorwaarden worden pas zichtbaar als ze worden vertaald op de plankaart en in de voorschriften van het ontwerpbestemmingsplan.

Maar er is ook aanleiding voor beleidswijziging. De keuzes voor ontwikkelingsgericht, gebiedsspecifiek beleid (zie paragraaf 2.2) en bijbehorende plansystematiek (zie paragraaf 2.3) leiden op sommige punten tot nieuw beleid. Ook actuele ontwikkelingen en trends geven soms aanleiding tot beleidswijziging. Deel 2 van de Nota van Uitgangspunten beschrijft deze ontwikkelingen uitgebreid. Het vormt de onderbouwing voor nieuw beleid.

Dit eerste deel van de Nota van Uitgangspunten richt zich op de belangrijkste uitgangspunten vanuit een duidelijke visie. Daarom krijgt het nieuwe beleid en de reden voor die beleidswijziging hier de meeste aandacht. De bestaande uitgangspunten worden slecht kort herhaald. Een compleet overzicht van bestaand en nieuw beleid geeft deel 2- B.



3.2 Bestaand, actueel beleid

Onderstaand beleid heeft betrekking op het buitengebied van Emmen. Een deel van dit beleid is op zich zelf niet nieuw, maar het opnemen in dit nieuwe bestemmingsplan buitengebied wel.

Gemeente:

- (Ontwerp) Structuurvisie 'Emmen 2020, Veelzijdigheid troef' (vastgesteld 30 september 2008);
- Compensatievisie bos (vastgesteld 6 mei 2008);
- Gemeentelijke landbouwnota (vastgesteld mei 2005);
- Beleidsnotitie "Verruiming agrarische bouwpercelen intensieve veehouderijen" (vastgesteld op 27 september 2007);
- Facetbestemmingsplan "Foliebassins" (vastgesteld op 24 januari 2008);
- Beleidsnotitie "Paardenhouderijen" (vastgesteld op 25 maart 2004);
- Notitie Rosékalveren (vastgesteld december 2007);
- TROP Gemeente Emmen;
- Facetbestemmingsplan "Kleinschalig kamperen" (vastgesteld op 21 februari 2008);
- Beleidsnotitie "Bouwen in de linten" (vastgesteld juli 2005);
- Facetbestemmingsplan Buitengebied en linten ten behoeve van wonen (vastgesteld 25 september 2008);
- Waterplan gemeente Emmen (vastgesteld 2005).

Overig:

- Ruimte-voor-ruimte-regeling (POP II - uitwerking);
- Landelijk bestuursakkoord Water;
- Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet;
- Verdrag van Valletta en de Wet op de archeologische monumentenzorg;
- Nota Belvédère (cultuurhistorie);
- Wet milieubeheer.

3.3 Voorstel voor nieuw beleid

3.3.1 Landschap, archeologie en cultuurhistorie

De Ruimtelijke Waardenkaart (RWK) biedt een overzicht van landschappelijke en cultuurhistorische en archeologische waarden. De belangrijkste principes voor behoud en ontwikkeling van landschap en cultuurhistorie zijn erin vastgelegd. De RWK vormt de basis voor een goede afweging van landschappelijke kwaliteiten als nieuwe ontwikkelingen geïnitieerd worden vanuit de andere functies. De RWK vormt een handvat voor de juiste inpassing. Ook legt de RWK uit hoe structuren zijn opgebouwd en waar aanvullingen een verrijking of logisch vervolg kunnen zijn.

Het bestemmingsplan beoogt in principe voor elke relevante ontwikkeling in het buitengebied een koppeling te leggen met de RWK. De RWK dient niet als traditioneel 'beperkend' toetsingsinstrument, maar zal als stimuleringskader en inspiratiebron fungeren om bij nieuwe ontwikkelingen een positieve bijdrage aan de ruimtelijke waarden te realiseren.



Twee voorbeelden:

- De ruimtelijke waardenkaart kan aanleiding geven om een nieuwe agrarische schuur in de lengte- of elders juist in de breedterichting te realiseren, omdat dit de landschappelijke structuur ten goede komt.
- De locatie van een opslagsilo in het open veld kan met weinig moeite net buiten een zichtlijn gerealiseerd worden, hetgeen negatieve visuele effecten voorkomt.

Uitgangspunten ruimtelijke waarden:

- Het bestemmingsplan buitengebied koppelt nieuwe ontwikkelingen aan de landschappelijke driedeling uit de RWK als onderlegger.

3.3.2 Bestaande agrarische bedrijven

De situatie in de agrarische sector in Emmen is de laatste jaren sterk veranderd. Schaalvergroting en flexibiliteit in de bedrijfsvoering zijn voorwaarden voor de continuïteit van de agrarische bedrijven. Met name de situatie in de akkerbouw is wereldwijd sterk verbeterd. Door de stijgende graanprijzen, de toenemende belangstelling voor de teelt van bio-energiegewassen en door de geleidelijke afschaffing van de marktbeschermende maatregelen is de noodzaak tot schaalvergroting groter dan ooit.

Agrariërs spelen voortdurend in op de veranderende marktomstandigheden en wettelijke verplichtingen. De strategieën voor inkomensverwerving en bedrijfscontinuïteit lopen uiteen van modernisering & schaalvergroting (a), via verdieping en verbreding (b) tot bedrijfsbeëindiging (waardoor de opgave ontstaat om nieuwe functies voor vrijkomende boerderijen te zoeken).

Conform bestaand beleid worden bestaande agrarische bedrijven bestemd als grondgebonden (o.a. melkvee, akkerbouw) of niet-grondgebonden (o.a. varkens, pluimvee).

Voor de gevestigde niet-grondgebonden landbouw is onlangs beleid vastgelegd in de Beleidsnotitie "Verruiming agrarische bouwpercelen intensieve veehouderijen" (vastgesteld op 27 september 2007).

(a) Schaalvergroting grondgebonden landbouw

De meest prominente strategie in de landbouw in Emmen is de schaalvergroting. Schaalvergroting vindt meestal stapsgewijs plaats vanuit de huidige locatie. Alleen agrarische ondernemers die echt onvoldoende ontwikkelingsruimte hebben op hun huidige locatie, verplaatsen hun bedrijf naar een andere plek. Verplaatsing is echter kostbaar en het merendeel van de Emmense boeren geeft aan dat dit niet gemakkelijk is te bekostigen.

De huidige norm voor een agrarisch bouwperceel in de Gemeente Emmen voor grondgebonden landbouw is 1 hectare (via planwijziging max. 1,5 ha.). Toekomstige schaalvergroting voor bestaande ondernemers maakt

het nodig om de huidige normen voor een agrarisch bouwperceel te verruimen voor de komende jaren, zodat boeren gedurende de planperiode uit de voeten kunnen.

De concrete benodigde uitbreidingsruimte voor de toekomst zal gebaseerd worden op gesprekken met de ondernemers over de te verwachten groei en een terugblik op de uitbreidingsaanvragen in de afgelopen decennia.



Behoeftte groei

Gemiddeld hebben bedrijven met een omvang van 70 tot 100 NGE (Nederlandse Grootte Eenheid) een serieus toekomstperspectief. In Emmen heeft ruim de helft van de bedrijven die omvang. Verder zijn ook de vermogenssituatie, de aard en opzet van het bedrijf, de ondernemerscapaciteiten, de marktsituatie en de milieu- en natuurbeschermingswetgeving van invloed.

Bij de verruiming van de agrarische bouwpercelen wordt rekening gehouden met:

- de huidige omvang/ volwaardigheid en situering van agrarische bedrijven;
- de eigendomssituatie;
- de verwachte benodigde ontwikkelingsruimte van bedrijven (inclusief benodigde agrarische opslag, bijvoorbeeld sleufsilos);
- de aanwezige ruimtelijke waarden (landschappelijk en cultuurhistorisch) in de gemeente;
- de aanwezige overige functies in de nabije omgeving van agrarische bedrijven.

Aanvragen verruiming

Sinds de vaststelling van de vigerende bestemmingsplannen buitengebied (Emmen 1987, Schoonebeek 1996, Sleen 1996) zijn er in totaal 56 uitbreidingsinitiatieven bekend.

- Van de circa 369 grondgebonden bedrijven zijn er 9 uitbreidingsaanvragen gedaan in de akkerbouw voor groei tot 1 hectare en 15 uitbreidingsaanvragen vanuit de grondgebonden melkvee voor groei tot 1 à 1,5 hectare. Dit paste in het vigerend beleid.
- Verder zijn er 2 principeverzoeken bekend voor groei tot 4 en 7 hectare. Dit paste niet in vigerend beleid.
- Van de circa 85 bedrijven in de niet-grondgebonden (intensief) agrarische bedrijven zijn er 30 uitbreidingsaanvragen en principeverzoeken gedaan voor groei tot 1 à 2,5 hectare. Dit paste in het vigerend beleid.

De conclusie hieruit is dat de behoefte aan uitbreiding van agrarische bedrijven in de afgelopen decennia grotendeels pasten in de beleidsruimte van de huidige bestemmingsplannen en de actuele beleidsnotitie 'Verruiming agrarische bouwpercelen intensieve veehouderijen'. Alleen voor de 2 principeverzoeken zijn de vigerende normen niet ruim genoeg.

Op basis van het bovenstaande worden de **ontwikkelingsmogelijkheden voor de grondgebonden landbouw** als volgt voorgesteld:

Esdorpenlandschap op zandgronden en

randveenontginningslandschap nabij Roswinkel en Schoonebeek:

In principe krijgen bestaande bedrijven een bouwperceel van 1 hectare toegekend en is via een wijzigingsprocedure een bouwperceel van 1,5 hectare mogelijk. Zo is een afwegingsmoment ingebouwd om een zorgvuldige omgang met de omgevingswaarden te waarborgen.

Bestaande bedrijven die nu al ongeveer 1 hectare bebouwd hebben, krijgen ruimte om zich te ontwikkelen. Als tijdens het tafeltjesoverleg aangegeven wordt meer ontwikkelingsruimte nodig te hebben, is een bouwperceel van 1,5 hectare mogelijk, mits rekening wordt gehouden met de specifieke landschappelijke, cultuurhistorische kwaliteiten en met het historische karakter van boederijcomplexen (bebouwing en erf).



Landschap van de grootschalige verveningen

Aan de bestaande grondgebonden landbouwbedrijven in het open hoogveengebied kan ruimschoots ontwikkelingsruimte worden geboden. In de linten zal deze ontwikkelingsruimte wat beperkter zijn, omdat daar zowel vanuit ruimtelijk als vanuit milieuoogpunt minder ontwikkelingsruimte is. Er dient bij schaalvergroting rekening te worden gehouden met de specifieke kenmerken van het landschap van de grootschalige verveningen.

In het landschap van de grootschalige verveningen krijgen bedrijven bij recht een bouwperceel van 1,5 ha. In het echte



'buitengebied' (dus niet in de linten) van de grootschalige verveningen is verruiming van agrarische bouwpercelen tot 2,5 ha. mogelijk middels een planwijziging. Deze wijzigingsprocedure biedt een extra afwegingsmoment om een zorgvuldige omgang met de omgevingswaarden te waarborgen.

In de linten van de grootschalige verveningen krijgen bestaande bedrijven in principe een bouwperceel van 1 hectare toegekend en is via een wijzigingsprocedure een bouwperceel van 1,5 hectare mogelijk. Zo is een afwegingsmoment ingebouwd om een zorgvuldige omgang met de omgevingswaarden te waarborgen. Bestaande bedrijven die nu al ongeveer 1 hectare bebouwd hebben, krijgen ruimte om zich te ontwikkelen. Als tijdens het tafeltjesoverleg aangegeven wordt meer ontwikkelingsruimte nodig te hebben, is een bouwperceel van 1,5 hectare mogelijk, mits rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van het landschap van de grootschalige verveningen.

Voor alle landschapstypen geldt dat verdere vergroting van de bouwpercelen dan de bovengenoemde maten eventueel via een planherziening mogelijk gemaakt worden. De Gemeente Emmen nodigt deze initiatiefnemers van harte uit om hun plannen toe te lichten. Bij zeer grote landbouwbedrijven zullen de gevolgen groot zijn, die goed besproken zullen moeten worden. Een apart afwegingsmoment hiervoor ontstaat door een aparte planprocedure te starten. Daarmee kan een zorgvuldig ingepast en aantrekkelijk bedrijfscomplex ontstaan.

Verdere schaalvergroting vindt soms ook plaats door uitbreiding van eenzelfde bedrijf op verschillende bouwpercelen.

Uitgangspunten schaalvergroting grondgebonden landbouw:

- esdorpenlandschap, randvervening en linten v/d grootschalige vervening: - bouwperceel op maat (tafeltjesoverleg) tot 1,5 ha.
- buitengebied grootschalige vervening: - bouwperceel bij recht 1,5 ha.
- verruiming tot 2,5 ha inpassing via planwijziging.
- verdere schaalvergroting dan in bestemmingsplan buitengebied mogelijk is: eventueel regelen in apart bestemmingsplan (= afwegingsmoment voor zorgvuldige en specifieke afweging).

(b) Verbreding en verdieping

Inkomstenverbreding middels niet-agrarische neventakken wordt gestimuleerd (nevenactiviteiten als verkoop van streek-eigen producten, agro-toerisme, zorg en educatie). Het gaat om activiteiten in een lichte milieu-categorie. De Gemeente Emmen wil flexibel omgaan met onvoorziene nieuwe activiteiten die uit de markt voortkomen, daarom wordt op voorhand geen limitatieve lijst samengesteld.



Uitgangspunten verbreding landbouw:

- Flexibele en ontwikkelingsgerichte mogelijkheden.

3.3.3 Hergebruik vrijkomende agrarische bebouwing

De gemeente Emmen streeft ernaar om karakteristieke bebouwing in stand te houden en levert daarmee een bijdrage aan de vitaliteit van het platteland. Daarom gaat het bestemmingsplan buitengebied flexibel om met uit de markt voortkomende, steeds vernieuwende, activiteiten (bijvoorbeeld zorgactiviteiten). Er wordt geen limitatieve lijst samengesteld. De hergebruiksmogelijkheden binnen bestaande Vrijkomende Agrarische Bedrijfsbebouwing (VAB's) voor nieuwe niet-agrarische functies in een lichte milieucategorie worden verruimd.

Om flexibel om te kunnen gaan met nieuwe initiatieven die zich in de toekomst voor kunnen doen, zal ook onderlinge functiewijziging van de ene naar de andere branche van niet-agrarische bedrijven mogelijk worden gemaakt en van bedrijven naar wonen. Wel moet rekening worden gehouden met de ontwikkelingsmogelijkheden van nabij gelegen agrarische bedrijven. Ook moeten overlastsituaties in de omgeving worden voorkomen, bijvoorbeeld ten aanzien van mogelijke verkeersaantrekkende werking.



Uitgangspunten hergebruik VAB:

- Flexibele en ontwikkelingsgerichte mogelijkheden.

3.3.4 Nieuwvestiging grondgebonden agrarische bedrijven

Bedrijfsvestiging op een nieuwe locatie komt minder vaak voor dan bedrijfsuitbreiding op de eigen locatie. De afgelopen decennia zijn maar enkele bedrijven ingeplaatst op nieuwe locaties.

Nieuwvestiging op bestaande bouwpercelen heeft in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied de voorkeur, in verband met de wens om vrijkomende karakteristieke boerderijen te behouden en vanwege de gewenste versterking van de ruimtelijke waarden in Emmen (zoals open ruimten, verkavelingsstructuur, beplanting, cultuurhistorie).

Nieuwvestiging op een nieuw bouwperceel is mogelijk via een aparte planprocedure, omdat een zorgvuldig afwegingsmoment ontstaat bij de start van de procedure.

I. Esdorpenlandschap op de zandgronden

Nieuwvestiging kan in dit gebied op bestaande bouwpercelen plaatsvinden.

Nieuwvestiging op nieuwe bouwpercelen is in dit landschap ingrijpend; een nieuw te vestigen bedrijf heeft meestal een forse omvang qua grond en qua bebouwing en zij zullen zich blijven ontwikkelen. Daarom kan inpassing op een nieuw locatie alleen via een aparte planprocedure worden geregeld.

II. Landschap van de grootschalige verveningen

Nieuwvestiging kan ook hier op bestaande bouwpercelen plaatsvinden. Nieuwvestiging op een nieuw bouwperceel kan de voorkeur hebben uit kostenoogpunt of uit doelmatigheidsoverwegingen, maar het betekent een ingrijpende ruimtelijke verandering. Het landschap van de grootschalige verveningen is weliswaar ruim, maar juist door de maat van eventuele nieuwe bedrijven blijkt zelfs hier de ruimte niet oneindig. Ook hier luistert de landschappelijke inpassing nauw en dient de ruimte zorgvuldig te worden benut. Dat betekent dat nieuwvestiging op een nieuw locatie ook alleen via een zorgvuldige afweging van alle belangen in een aparte planprocedure kan worden geregeld.



III. Het randveenontginningslandschap nabij Roswinkel en nabij Schoonebeek

Ook hier geldt dat nieuwvestiging op bestaande bouwpercelen altijd mogelijk is. Vestiging op een nieuw bouwperceel zou eventueel middels een aparte planprocedure mogelijk zijn, maar dit gebied is kwetsbaar en kleinschalig (Roswinkel en Schoonebeek).

Nieuwvestiging van *intensieve* veehouderijbedrijven op nieuwe bouwpercelen is en blijft nergens toegestaan in het buitengebied van Emmen.

Uitgangspunten schaalvergroting grondgebonden landbouw:

- Nieuwvestiging op bestaande bouwpercelen heeft de voorkeur.
- Nieuwvestiging op nieuwe percelen wordt via een aparte planprocedure geregeld.

3.3.5 Water

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal meer dan ooit rekening worden gehouden met water. In de Structuurvisie is het als volgt verwoord; 'Water is als het leidend principe gehanteerd bij de ruimtelijke inrichting. Dit betekent dat keuzes over water bepalend zijn voor het ontwikkelen van andere functies (en vice versa).' Water is in meerdere opzichten van belang. Het is een randvoorwaarde voor ontwikkelingsmogelijkheden van de andere functies.



De Watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. In het kader van de Watertoets is afgesproken dat ieder ruimtelijk plan een waterparagraaf moet bevatten. Het bestemmingsplan erkent en waardeert de randvoorwaardelijke rol die water heeft voor andere functies. Zo dient in ieder geval rekening te worden gehouden met fysieke laagtes in bepaalde gebieden en bijvoorbeeld de aanwezigheid van grondwaterbeschermingsgebieden. Deze rol garandeert ook een evenwichtig waterbeheer teneinde watertekort en wateroverschot te voorkomen.

Ruimte voor piekberging in bepaalde gebieden wordt niet in het bestemmingsplan buitengebied geregeld, maar in een apart bestemmingsplan als definitief (een) locatie(s) overeengekomen is tussen alle betrokken partijen.

Niet alle aspecten van waterbeheer kunnen- en hoeven in het bestemmingsplan geregeld worden. Waar al sprake is van een vastgesteld beheerplan en goedgekeurde peilbesluiten, wordt in het bestemmingsplan afgezien van een regeling van het waterpeil en andere aanlegvergunningvereisten.

Uitgangspunten water:

- Erkenning van de randvoorwaardelijke rol die water heeft voor andere functies.
- Watertoets uitvoeren en waterparagraaf opnemen in het bestemmingsplan.
- het bestemmingsplan regelt geen waterhuishoudingsmaatregelen waarin elders al voorzien wordt.

3.3.6 Ecologie

Bestaand beleid voorziet er al in om aangewezen natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur) als zodanig te bestemmen en rekening te houden met eventuele invloeden van buitenaf. Ook wordt nu al bijvoorbeeld bij het dempen van sloten of het kappen van houtsingels gekeken of het voortbestaan van bepaalde planten- en diersoorten in de gemeente niet in het geding komen.

Het bestemmingsplan buitengebied neemt de bestaande wetten voor natuurbescherming en flora & fauna in acht, zoals inmiddels verplicht is.

Daarnaast wil het bestemmingsplan buitengebied beheer op agrarische gronden op vrijwillige basis mogelijk maken. Het bestemmingsplan ondersteunt in ruimtelijke zin het omzetten van agrarische grond in bos, natuur en water om de ecologische hoofdstructuur verder te ontwikkelen. Wel gaat het bestemmingsplan uit van vrijwilligheid. Zo zal de bestemming pas worden gewijzigd na eventuele verwerving van de gronden met het oog op die definitieve omzetting naar natuur.



Bovendien zullen bij vrijwillig tot stand gekomen afspraken omtrent *agrarisch* natuurbeheer geen strengere regels volgen ("nieuwe natuur is vrije natuur"). Het bestemmingsplan maakt tot slot ook de bescherming en versterking mogelijk van kleine(re) landschapelementen, bosjes, water, e.d. die van belang zijn voor de ecologische diversiteit.

Uitgangspunten ecologie:

- In het bestemmingsplan zorgen voor bescherming en versterking (vrijwillig) van ecologische waarden.

3.3.7 Toerisme & recreatie

Genieten van het buitengebied in alle facetten wordt zoveel mogelijk gestimuleerd door recreatieve activiteiten mogelijk te maken. In het bestemmingsplan wordt ruimte geboden voor *actieve* ontwikkeling van kleinschalige plattelandsgebonden recreatie en toerisme. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld wandel-, fiets-, ruiters- en vaarverbindingen, landbouwgerelateerde activiteiten en bereiding en verkoop van streekproducten, cultuurhistorische trekpleisters, kleine horecagelegenheden zoals een theeschenkerij of pannenkoekhuis, etcetera. Daarbij zal zo veel mogelijk ruimte geboden worden voor creatieve, innovatieve en ambitieuze recreatieve ontwikkelingen, bij voorkeur in een (vrijkomende) boerderij.

Uitgangspunten toerisme en recreatie:

- Kleinschalige activiteiten mogelijk maken, rekening houdend met de belangen van de basisfuncties landbouw en landschap.

**3.3.8 Wonen**

De woonfunctie levert een positieve bijdrage aan de vitaliteit van het platteland. Ook voormalige agrarische bedrijfsbebouwing waar geen activiteiten meer plaatsvinden en waar alleen gewoond wordt, worden als zodanig bestemd. Kleinschalige activiteiten zijn in principe goed mogelijk binnen een woonbestemming.

Nieuwe woonfuncties in vrijkomende (agrarische) bebouwing kunnen ook bijdragen aan ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit door sanering van ontsierende elementen. Zo neemt het bestemmingsplan buitengebied een saneringsregeling op, die nieuwe economische dragers beloont als ze oude en ontsierende gebouwen saneren. De beloning is dat er meer oppervlakte aan bijgebouwen voor woondoeleinden terug gebouwd mag worden dan normaliter is toegestaan.

Daarnaast zal ook de ruimte-voor-ruimte-regeling opgenomen worden in het bestemmingsplan, waarbij maximaal twee woningen in / op het erf van een voormalige boerderij ontwikkeld mogen worden. Als tegenprestatie moeten de initiatiefnemers landschapsontsierende (voormalige) agrarische bebouwing verwijderen, en wordt de agrarische functie definitief beëindigd. Doel van dit beleid is het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied.

**Uitgangspunten wonen:**

- Wonen kan een goede vervolgfunctie voor VAB's zijn en wordt daarom gestimuleerd.
- Combinatie van wonen met sanering van ontsierende elementen wordt gestimuleerd.

3.3.9 Zorg

Reeds in de Structuurvisie is aangegeven dat Emmen rekening wil houden met belangrijke voorwaarden die ouderen aan de leefomgeving stellen: stedelijke dynamiek in combinatie met landelijke rust en ruimte. Er is ook een hoogwaardig zorgaanbod nodig. Het bestemmingsplan wil zo veel mogelijk rekening houden met het aspect zorg in het buitengebied. Zo zal er bijvoorbeeld ruimte worden geboden aan zorgboerderijen als neventak of als vervolgfunctie in VAB's.

Uitgangspunten zorg:

- Het bestemmingsplan ondersteunt zorg in het buitengebied, o.a. door ruimte te bieden aan zorgboerderijen als neventak of vervolgfunctie in VAB's.

3.3.10 Niet-agrarische bedrijvigheid

Bedrijvigheid is belangrijk voor de economische en sociale vitaliteit op het platteland. Niet-agrarische bedrijven zijn bij uitstek geschikt als vervolgfunctie in leegkomende boerderijen. In het buitengebied is het aantal niet-agrarische bedrijven overigens relatief klein. De meeste bedrijven bevinden zich in de dorpen en bij kernen en hebben daar passende ontwikkelingsruimte.

Uitbreidingsruimte voor niet-agrarisch ondernemers in het echte buitengebied is in beperkte zin mogelijk, en moet passen bij de basisfuncties landbouw en landschap. Voor het buitengebied is dus de specifieke ruimte op een bepaalde locatie en de relatie met de functies in de omgeving doorslaggevend voor mogelijk nieuwe ontwikkelingen. Het bestemmingsplan buitengebied streeft ernaar zoveel mogelijk de kleinschaligheid te koesteren, overlasterisituaties in de omgeving te voorkomen en omliggende agrarische bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden te beperken.

*Uitgangspunten niet-agrarische bedrijvigheid:*

- Het bestemmingsplan biedt enige ruimte voor ontwikkeling aan bestaande niet-agrarische ondernemers.
- Het bestemmingsplan biedt vestigingsruimte in VAB's voor niet-agrarische bedrijven die geen overlast bezorgen aan hun omgeving (milieu, verkeer).

3.3.11 Beeldkwaliteit

De beleving en aanblik van het platteland van Emmen speelt een belangrijke rol. Voor bewoners en bezoekers van het buitengebied is een aantrekkelijk uiterlijk belangrijk. Aan de andere kant is de vrijheid om allerlei grote en kleine initiatieven te ontplooiën ook een groot goed voor bewoners en ondernemers in Emmen.



Het bestemmingsplan buitengebied en het welstandsbeleid dragen bij aan een goed evenwicht tussen de individuele en de groeps- of maatschappelijke belangen. Het bestemmingsplan zal ruimtelijk relevante zaken regelen. Het welstandsbeleid wordt op dit moment in een apart traject opnieuw geijkt. Er vindt afstemming plaats tussen het bestemmingsplan buitengebied en de herijking van het welstandsbeleid.

Uitgangspunten beeldkwaliteit:

- Het bestemmingsplan en welstandsbeleid dragen samen bij aan behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

4 VERVOLGPROCES

4.1 Totstandkoming en vervolg Nota van Uitgangspunten

Hieronder wordt kort beschreven welke plek de Nota van Uitgangspunten heeft in het totstandkomingsproces van het bestemmingsplan buitengebied.

Daaruit blijkt dat na het vaststellen van deze Nota van Uitgangspunten de gedetailleerdere uitwerking in de voorschriften van het bestemmingsplan volgt. Samen met de plankaart (tegenwoordig 'digitale verbeelding' geheten) ontstaat dan het concept ontwerpbestemmingsplan. Volgens de planning zal deze na de zomer van 2009 klaar zijn voor tervisielegging. Dan kan iedereen hierop zijn of haar zienswijze geven.

Projectplan

Vooraf is een projectplan opgesteld vanwege de vele belangen die spelen in het buitengebied en de verwachte complexiteit van het planproces. Adviesbureau RBOI heeft hierbij hun ruime ervaring met het opstellen van bestemmingsplannen voor het buitengebied ingebracht. Het projectplan is in maart 2008 door het College van B&W vastgesteld.

Het projectplan beschrijft de inhoudelijke opgaven en het proces van de integrale herziening van het Bestemmingsplan buitengebied uitvoerig en overzichtelijk. Het projectplan fungeert daarmee ook als spoorboekje, om het proces zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen.

Nota van Uitgangspunten

De eerste stap naar een herziening van het bestemmingsplan is het vaststellen van de Nota van Uitgangspunten. De gewenste koers voor het buitengebied worden door de uitgangspunten op hoofdlijnen verwoord. De uitgangspunten zijn gebaseerd op de situatie in het plangebied, de aanwezige beleidskaders van rijk en provincie en de te verwachten maatschappelijke ontwikkelingen, zowel voor de korte als de langere termijn.

(Ontwerp) Bestemmingsplan

De Nota van Uitgangspunten zal na vaststelling door de raad worden verwerkt in het concept ontwerpbestemmingsplan. Het bestemmingsplan buitengebied valt onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en zal met name digitaal worden geraadpleegd, de papieren versie is ondergeschikt. Voor een digitale weergave van de bestemmingen en ontwikkelingsmogelijkheden is een landelijke standaard opgesteld: de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen. Daarin is rekening gehouden met het onderscheid tussen gebiedsaanduidingen en bestemmingen per perceel. Beide worden op de 'digitale verbeelding' (de plankaart) straks tegelijk weergegeven in verschillende lagen. De gebruiker die een bepaald perceel aanklikt, ziet in een 'pop-up-scherf' weergegeven welke bestemming er op het perceel ligt, en welke bouw- en gebruiksregels gelden.



4.2 Betrokken partijen

Tijdens het gehele totstandkomingsproces van het bestemmingsplan wordt zorgvuldig overleg gevoerd met diverse doelgroepen. Deze samenspraak levert inbreng op voor het plan uit verschillende hoeken:

- Bewoners en ondernemers

Alle inwoners in het buitengebied worden geïnformeerd over de voortgang en specifiek over zaken die op dat moment belangrijk zijn, via een regelmatig huis-aan-huis verspreide nieuwsbrief, via de gemeentepagina van de krant en via internet.

- Met agrarische ondernemers heeft op 11 september 2008 een bijeenkomst plaatsgevonden (Gemeentelijke Overleg Commissie). Daarnaast is op 13 november 2008 een bijeenkomst gehouden waar wederzijdse uitwisseling van informatie (o.a. feitenoverzicht van uitbreidingsaanvragen in afgelopen decennia) en meningen (over wenselijkheden in beleid) georganiseerd werd.

- Alle ondernemers worden in de inventarisatiefase uitgenodigd om deel te nemen aan een zogeheten ‘tafeltjesoverleg’. Het doel is tweeledig:

- o ondernemers actief betrekken bij het planproces;
- o aanvulling op de inventarisatiegegevens, bespreken van ontwikkelingsruimte op basis van specifieke plannen en wensen.

Vanwege de grote aantallen ondernemers, zal dit proces in twee rondes georganiseerd worden, eerst met de agrarisch ondernemers en vervolgens met de niet-agrarische ondernemers.

- Overheden en andere partijen met een bepaalde verantwoordelijkheid in het buitengebied, zoals de provincie, waterschappen, EOP's, landbouworganisaties, Staatsbosbeheer, brandweer, etc. Deze partijen wordt bij het opstellen van de Nota van Uitgangspunten om inhoudelijke inbreng gevraagd.

Tevens is in september 2008 een busexcursie door het gebied georganiseerd, waar de hoofdlijnen van het beleid (de uitgangspunten) zijn besproken met overheden en andere externe partijen zoals EOP's en raadsleden.



- Bestuur Gemeente Emmen: het College van B&W en de gemeenteraad wordt om goedkeuring gevraagd op een aantal belangrijke momenten in het planvormingsproces en moeten uiteindelijk het definitieve bestemmingsplan vaststellen.

- Ambtelijk zijn veel verschillende afdelingen van de Gemeente Emmen betrokken bij de integrale herziening van het bestemmingsplan buitengebied: de Dienst Publiek, afdeling Vergunningen voor bouwaanvragen, milieuvergunningaanvragen, handhaving; de Dienst Beleid, afdelingen Beleidsvoorbereiding, SEO en FRO, de contactpersonen voor de EOP's vanuit de Dienst Gebied en tenslotte voor de afstemming en implementatie van nieuwe ontwikkelingen is de Dienst Gebied, afdeling Inrichting en Beheer belangrijk.

Uitgangspunt bestemmingsplan:

- Het bestemmingsplan bindt de burger én de overheid, daarom is goede interne en externe afstemming van belang.